

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Аналіз музичного твору: теорія і методологія

Освітня програма доктора філософії **Музичне мистецтво**

Спеціальність **025 Музичне мистецтво**

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “02” 09 2020 р.

м. Івано-Франківськ – 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Аналіз музичного твору: теорія і методологія
Викладач (-і)	Палійчук І. С.
Контактний телефон викладача	050 2463450
E-mail викладача	iryna.paliichuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очна, заочна
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	Консультації проводяться відповідно до лекційних та семінарських занять із курсу
2. Анотація до курсу	
<p>Вивчення пропонованого курсу спрямоване на поглиблення підготовки здобувачів наукового ступеня доктора філософії у галузі теоретичного музикознавства, формування здатності до саморозвитку та самовдосконалення; забезпечення фундаментальними знаннями та практичними вміннями, що гарантуватимуть їм професійну мобільність та конкурентоздатність.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета навчальної дисципліни – ознайомлення здобувачів наукового ступеня доктора філософії з методологічними аспектами аналізу музичних творів, провідними теоретичними концепціями зарубіжних та українських музикознавців у цій галузі музично-теоретичних дисциплін.</p> <p>Завдання курсу – сформувати у здобувачів освіти основні методологічні підходи до цілісного аналізу музичного твору на основі вивчення наукових, навчально-методичних розробок із названої дисципліни.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен</p> <p>знати: актуальну проблематику сучасного музикознавства, її використання в різних сферах власної дослідницької й аналітичної діяльності;</p> <p>знати і використовувати наявні, шукати нові методи і методики в описі, узагальненні, аналізі музичних фактів, явищ, процесів, індивідуальної та колективної музичної творчості;</p> <p>знати і використовувати фахову термінологію та поняттєво-категоріальний апарат;</p> <p>вміти: здійснити цілісний аналіз музичного твору в єдності його форми та змісту; оцінити особливості композиції музичного твору в її історико-стильовому контексті;</p> <p>працювати з різними видами джерел та документів, у т. ч. нотних, текстологічних, аудіовізуальних, застосовуючи при цьому дослідницькі навички у процесі виконання власного наукового дослідження.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>У результаті вивчення курсу «Аналіз музичного твору: теорія і методологія» у здобувачів наукового ступеня доктора філософії мають бути сформовані такі загальні та фахові компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> – здатність до критичного абстрактного мислення, зокрема, вміння застосовувати його до аналізу результатів власного наукового дослідження, її актуальності, наукової новизни, теоретичного, практичного, аксіологічного та світоглядного значення; – здатність до пошуку, обробки та аналізу наукової теоретичної та фахової емпіричної інформації з різних джерел для узагальнення результатів; – здатність аналізувати й оцінювати матеріальну та духовну цінність музичного об'єкта в різних хронологічних межах та географічних ареалах, певному соціокультурному середовищі, інституціональному та тендерному контекстах. 	

Загальні компетентності:

ЗК1: здатність до критичного абстрактного мислення, зокрема, вміння застосовувати його до аналізу результатів власного наукового дослідження, її актуальності, наукової новизни, теоретичного, практичного, аксіологічного та світоглядного значення;

ЗК2: здатність до пошуку, обробки та аналізу наукової теоретичної та фахової емпіричної інформації з різних джерел для узагальнення результатів.

Фахові компетентності:

ФК8: здатність аналізувати й оцінювати матеріальну та духовну цінність музичного об'єкта в різних хронологічних межах та географічних ареалах, певному соціокультурному середовищі.

Програмні результати навчання:

ПРН1: орієнтація в актуальній проблематиці сучасного музикознавства, її використання в різних сферах власної дослідницької й аналітичної діяльності;

ПРН2: знання і використання наявних, пошук нових методів і методик у описі, узагальненні, аналізі музичних фактів, явищ, процесів, індивідуальної та колективної музичної творчості;

ПРН5: знання і використання фахової термінології та поняттєво-категоріального апарату;

ПРН8: уміння працювати з різними видами джерел та документів, у т. ч. нотних, текстологічних, аудіовізуальних, застосовуючи при цьому дослідницькі навички у процесі виконання власного наукового дослідження.

5. Організація навчання курсу**Обсяг курсу**

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття	10
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
III-й	025 Музичне мистецтво	2	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
------------	------------------	------------	------------------	----------------	---------------------

Змістовий модуль 1. Аналіз музичних творів як складова теоретичного музикознавства

Тема 1. Вступ, предмет, мета та завдання курсу. Методологія цілісного аналізу музичного твору. Концепції цілісного аналізу музичного	Лекція, семінар	3, 5, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 35, 36, 42, 46 з переліку рекомендованої літератури	2 л., 2 с. 6 год. с.р.	10 балів	1-2 тиждень
---	-----------------	---	---------------------------	----------	-------------

твору Л. Мазеля, В. Цуккер мана.					
Тема 2. Методи жанрово- стильового аналізу	Лекція , семіна р	7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 38 з рекомендованої літератури	2 л., 2 с., 6 год. с.р.	10 балів	3-4 тиждень
Тема 3. Методи інтерпрето логічного аналізу як важлива складова виконавсь кого музикозна вства	Лекція	2, 7, 8, 11, 12, 13, 25, 33, 37, 41, 46 з рекомендованої літератури	2 л., 6 год. с.р.		5 тиждень
Тема 4. Метод музично- текстологі чного аналізу	Лекція	7, 11, 12, 13, 16, 19, 20, 21, 29, 30, 33, 39, 40, 44 з рекомендованої літератури	2 л., 6 год. с.р.		6 тиждень
Тема 5. Метод виконавсь кого аналізу	Лекція , семіна р	2, 7, 8, 11, 12, 13, 25, 37, 41, 46 з рекомендованої літератури	2 л., 2 с., 6 год. с.р.	10 балів	7-8 тиждень
Змістовий модуль 2. Сучасні аспекти аналізу музичного твору					
Тема 6. Музичні форми першої половини XX ст. Філософія, естетика, загальні тенденції музичної культури. Принципи формотворе ння і типологія музичних форм.	Лекція	1, 4, 6, 12, 13, 27, 28, 31, 32, 33, 34 з рекомендованої літератури	2 л., 6 год. с.р.		9 тиждень

<p>Характер тематизму у зв'язку з формотворенням. Додекафонно-серійна система формотворення. Ритмічний принцип формотворення. Мелодико-лінійний принцип формотворення.</p>					
<p>Тема 7. Музичні форми другої половини ХХ ст. Тенденції музичної культури. Принципи формотворення і типологія музичних форм. Характер тематизму у зв'язку з формотворенням. Драматургічна організація музичних форм. Монодраматургія. Тематична організація музичних форм. Організація</p>	<p>Лекція , семінар</p>	<p>4, 13, 17, 19, 20, 31, 32, 34 з переліку рекомендованої літератури</p>	<p>2 л., 2 с., 6 год. с.р.</p>	<p>10 балів</p>	<p>10-11 тиждень</p>

форм на основі праматерів сонорики, ритміки, звуковисотності, фактури, поліфонії. Метод серіалізму. Алеаторні форми. Мінімалізм і репетитивний метод.					
Тема 8. Наукові розробки проблем аналізу твору в українському музикознавстві XX – XXI століть. Науковий та навчально-методичний доробок з курсу аналізу музичного твору Я. Якубця .	Лекція	11, 13, 14, 17, 19, 20, 22, 45, 46, 47, 48 з переліку рекомендованої літератури	2 л., 6 год. с.р.		12 тиждень
Тема 9. Питання аналізу твору у науковій та навчально-методичній роботі С. Шипа	Лекція	40, 41, 42, 43, 44 з переліку рекомендованої літератури	2 л., 6 год. с.р.		13 тиждень
Тема 10. Концепти	Лекція	13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 з переліку	2 л., 2 с., 6 год. с.р.	10 балів	14-15 тиждень

теоретично го музикозна вства Б. Сюті	семіна р	рекомендованої літератури			
---	-------------	------------------------------	--	--	--

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти.

Поточний контроль та оцінювання проводиться викладачем на семінарських заняттях із метою визначення успішності розвитку здобувачів наукового ступеня доктора філософії та засвоєння ними навчальної програми на певному етапі навчання.

Форма контролю:

У кінці проходження курсу (III-й семестр) проводиться екзамен, який включає відповідь на усні запитання і цілісного аналізу музичного твору, бажано, стосовного дисертаційної роботи здобувачів освіти.

Оцінювання курсу здійснюється з урахуванням усіх видів навчальної роботи за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
80 – 89	B	добре
70 – 79	C	
60 – 69	D	
50 – 59	E	задовільно
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Пояснення оцінок ECTS:

A «Відмінно» – теоретичний зміст курсу засвоєний повністю, без прогалин, необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом сформовані, всі передбачені програмою завдання виконані, якість їх виконання оцінена балом, близьким до максимального.

B «Дуже добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний повністю, без прогалин, необхідні практичні навички роботи із

	<p>засвоєним матеріалом, в основному, сформовані, всі передбачені програмою навчання завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близькою до максимального.</p> <p>С «Добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний повністю, без прогалин, деякі практичні навички роботи із засвоєним матеріалом сформовані недостатньо, всі передбачені програмою завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінена максимальним балом, деякі завдання виконані з помилками.</p> <p>Д «Задовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, але прогалини не мають суттєвого характеру, необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом, в основному, сформовані, більшість передбачених програмою завдань виконані, деякі з виконаних завдань, містять помилки.</p> <p>Е «Достатньо» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато з передбачених програмою завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінені балом, близьким до мінімального.</p> <p>ФХ «Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програмою завдань не виконані, або якість їх виконання оцінена балом, близьким до мінімального. При додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань.</p> <p>Ф «Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не засвоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до підвищення якості виконання навчальних завдань.</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Основними етапи цілісного розбору музичного твору є: попереднє ознайомлення зі стильовою епохою, в якій написаний твір; жанрово-стильовими особливостями творчості автора аналізованої композиції та її значення в творчому доробку композитора; досконале вивчення тексту або програми; прослуховування композиції, що складає слухове уявлення; оцінка основних музичних образів як із боку їх емоційно-сміслового змісту, так і з точки зору виражальних засобів; розбір загального процесу розвитку і висновки про задум твору, його художню форму, про вміст у ньому характерних рис авторського стилю і тієї культури, яку він представляє; судження про місце твору в сучасному житті.</p> <p>Таким чином, цілісний аналіз передбачає взаємодію всіх параметрів музичного твору (інтонаційного, жанрового, композиційного, драматургічного, структурного тощо). Твір розглядається у єдності змісту і форми, теоретичного та історичного ракурсів, естетичного, філософського та психологічного аспектів.</p> <p>Критерії оцінки письмової роботи здобувачів освіти</p> <p>«Відмінно» – точне розуміння автором мети поставленого завдання; тематична визначеність, чітке адресне спрямування; актуальність і новизна матеріалу; змістовність і аргументованість авторського висловлювання; літературність і художньо-естетична якість викладу; ясність і логічність мови; образність матеріалу й</p>

	<p>емоційний тонус мови; відчуття форми, об'єктивність оцінок, виправданість суб'єктивних суджень; наявність «авторської особи»; володіння особливостями публіцистичних жанрів.</p> <p>«Добре» – точне розуміння автором мети поставленого завдання; тематична визначеність, чітке адресне спрямування; актуальність і новизна матеріалу; неповна змістовність і аргументованість авторського висловлювання; літературність і художньо-естетична якість викладу; деякі неточності в логіці викладу; недостатня образність матеріалу й емоційний тонус мови; відчуття форми, об'єктивність оцінок, нечітко сформульовані суб'єктивні судження; наявність «авторської особи»; неповне володіння особливостями публіцистичних жанрів.</p> <p>«Задовільно» – досить грубі помилки у розумінні автором поставлених перед ним мети і завдань, не аргументованість авторського висловлювання; низька художньо-естетична якість і логіка викладу; не сформульовані суб'єктивні судження; погано виявляється «авторського обличчя»; слабе володіння особливостями публіцистичних жанрів.</p> <p>«Незадовільно» – відсутність знань із курсу, нерозуміння автором поставлених перед ним мети і завдань, відсутність навиків роботи в публіцистичних жанрах.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Порядок та організація контролю знань здобувачів освіти, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Нова редакція) URL : https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf</p>
<p>7. Політика курсу</p>	
<p>Вивчення курсу «Аналіз музичного твору: теорія і методологія» (аудиторні заняття та самостійна робота) спрямоване на розвиток фахової професійності, компетентності здобувачів освіти. Ця дисципліна поглибить їх знання з проблем теоретичних та методологічних аспектів сучасного музикознавства, допоможе здобувачам наукового ступеня доктора філософії при написанні аналітичних розділів дисертаційної роботи, що потребують цілісного аналізу музичного твору.</p> <p><u>Академічна доброчесність:</u> Очікується, що здобувачі наукового ступеня доктора філософії будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання академічного плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p> <p><u>Відвідування занять</u> Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі освіти відвідають аудиторні заняття курсу. Пропуски аудиторних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку.</p>	
<p>8. Рекомендована література</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Бонфельд М. Анализ музыкальных произведений: структуры tonальной музыки : учебн. пособ. для студ. высших учебн. завед. : в 2-х частях. М. : ВЛАДОС, 2003. Часть 1. 256 с. 2. Вечер Д. В. Виконавський аналіз музичного твору: теоретичний і практико-методичний аспекти (на прикладі діяльності піаніста-інтерпретатора) : автореф. 	

- дис. ... канд. мист. К., 2007. 17 с.
3. Григорьева В. Г. Метод целостного анализа В. Цуккермана [Электронный ресурс] // Журнал Общества теории музыки: выпуск 2014/4А (8А). 2014. С. 25–30. URL : http://journal-otmroo.ru/sites/journal-otmroo.ru/files/2014_4%D0%90%20%288%D0%90%29_4_%D0%93%D1%80%D0%B8%D0%B3%D0%BE%D1%80%D1%8C%D0%B5%D0%B2%D0%B0_%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%8C%D1%8F%20%28final%29.pdf
 4. Григорьева Г. В. Музыкальные формы XX века. Курс «Анализ музыкальных произведений» : учебн. пособ М. : ВЛАДОС, 2004. 174 с.
 5. Дьячкова Л. С. Школа Льва Абрамовича Мазеля [Электронный ресурс] // Журнал Общества теории музыки: выпуск 2014/4А (8А). 2014. С. 31–37. URL : http://journal-otmroo.ru/sites/journal-otmroo.ru/files/2014_4%D0%90%20%288%D0%90%29_4_%D0%93%D1%80%D0%B8%D0%B3%D0%BE%D1%80%D1%8C%D0%B5%D0%B2%D0%B0_%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%8C%D1%8F%20%28final%29.pdf
 6. Задерацкий В. Музыкальная форма : в 2-х вып. : учебн. для спец. факультетов высших муз. учебных заведений. М. : Музыка, 2008. Вып. 2. 528 с.
 7. Консон Г. Р. Целостный анализ как универсальный метод научного познания художественных текстов (на материале музыкального искусства) [Электронный ресурс] : автореф. дисс. ... докт. искусствоведения. Саратов, 2010. 62 с. URL : <https://dlib.rsl.ru/viewer/01004616787#?page=59>
 8. Мазель Л. А. Метод анализа и современное творчество // Статьи по теории и анализу музыки. М., Сов. композитор, 1982. С. 307–324.
 9. Назайкинский Е. В. Стиль и жанр в музыке : учебн. пособ. для студ. высших учебных заведений. М. : ВЛАДОС, 2003. 248 с.
 10. Побережна Г. І. Методологічні засади аналізу динаміки становлення індивідуального музичного стилю [Електронний ресурс] // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського 2019. Вип. 126. С. 6–16. . URL : <http://naukvisnyknmau.com.ua/article/download/197968/199236>
 11. Польська І. І. Методологічна проблема в сучасному музикознавстві [Електронний ресурс] // Культура України. Випуск 46. 2014. URL : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Ku_2014_46_35.pdf
 12. Ройтерштейн М. И. Основы музыкального анализа : учебн. М. : ВЛАДОС, 2001. 112 с.
 13. Сюта Б. Деякі аспекти методики аналізу сучасної музики // Студії мистецтвознавчі. 2008. Число 4 (24): Театр. Музика. Кіно. С. 120–124.
 14. Сюта Б. Дискурс у музиці й теорія дискурс-аналізу в музичній науці // Студії мистецтвознавчі. 2010. № 1. С. 35–42. URL : <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/27537/05-Siuta.pdf?sequence=1>
 15. Сюта Б. Жанри музичної мови: постановка питання // Українське музикознавство: науково-методичний збірник / Упоряд. М. Д. Копиця. Київ: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2012. Вип. 38: Пам'яті Ігоря Пясковського С. 138–159.
 16. Сюта Б. Мовне поняття жанровий тип у термінологічному корпусі теорії музики // Současné slovanské jazyky a literatury: tradice a současnost / Alla Archangelska (ed.). Olomouc, 2014. С. 159–167.
 17. Сюта Б. Музична творчість 1970–1990-х років: параметри художньої цілісності. Київ: Грамота, 2006. 256 с.
 18. Сюта Б. Основы парамузикознавства. Київ, Видавничий дім Дмитра Бураго, 2010. 176 с.

19. Сюта Б. Особливості позамузичних чинників організації художньої цілісності в музичних текстах кінця ХХ ст. // Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство. Івано-Франківськ, 2005. Випуск VIII. С. 63–72.
20. Сюта Б. Прецедентні феномени як чинники моделювання змістів у музичному мовленні останньої третини ХХ століття. In: *Ucrainica IX. Současna Ucrainistika. Problémy jazyka, literatury a kultury. Sborník příspěvků. Univerzita Palackého v Olomouci. OLOMOUC, 2020. Ss. 177–186.*
21. Сюта Б. Речевой жанр как фактор вариативности интерпретации речевых жанров в музыке // *Ars inter Culturas. Vol. 8. 2019. S. 75–88.*
22. Сюта Б. Чинники формування науково-творчих парадигм у музиці ХХ століття // Музично-творчий процес: наукові рефлексії: Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П.І. Чайковського. Київ, 2008. Випуск 72. С. 19–28.
23. Сюта Б. Числово-масштабні пропорції та організація цілісності в сучасній музиці // *Музична україністика: сучасний вимір. Київ, 2005. С. 116–124.*
24. Таганов О. Н. Анализ музыкального произведения как пространственная модель когнитивной экспансии сознания // *Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського / ред.-упор. О. С. Тимошенко, В. Г. Москаленко. Київ, 2002. Вип. 21: Музичний твір як творчий процес. С. 101–107.*
25. Таганов О. Н. Звуковое пространство музыкальных произведений: особенности психологического восприятия. Монографія. Николаев: РВВ НУК, 2017. 248 с.
26. Холопов Ю. Н. Введение в музыкальную форму. Москва: Московская государственная консерватория им. П. И. Чайковского, 2006. 432 с. 63.
27. Холопов Ю. Принцип классификации музыкальных форм // *Теоретические проблемы музыкальных форм и жанров. Москва : Музыка, 1971. С. 65–94.*
28. Холопов Ю., Кириллина Л., Кюрегян Т., Лыжов Г., Поспелова Р., Ценова В. Музыкально-теоретические системы. Москва: Издательский дом «Композитор», 2006. 632 с.
29. Холопова В. Н. Три стороны музыкального содержания // *Музыкальное содержание: наука и педагогика. Материалы Первой Российской научно-практической конференции 4–5 декабря 2000 г., г. Москва. Москва-Уфа, РИЦ УГИИ, 2002. С. 55–76.*
30. Холопова В. Н. Музыка как вид искусства. Москва: Планета музыки, 2014. 320 с.
31. Холопова В. Н. Формы музыкальных произведений [Электронный ресурс] : учебн. пособие / 2-е изд., испр. СПб. : Издательство «Лань», 2001. 496 с. URL : glierinstitute.org/ukr/study-materials/4/holopova.pdf
32. Холопова В. Н. Теория музыки. Мелодика. Ритмика. Фактура. Тематизм : учебное пособие / 4-е изд., стер. Санкт-Петербург, Издательство «Лань», «Планета музыки», 2021. 376 с. URL : <https://e.lanbook.com/book/160182>
33. Холопова В. Н. Музыкальное содержание: наука и педагогика : материалы I Российской научно-практической конференции / ред.-сост. В. Н. Холопова. (Москва, 4–5 декабря 2000 г.). Москва-Уфа. РИЦ УГИИ 2002. 146 с.
34. Чернова Т. Ю. Драматургия в инструментальной музыке. Москва : Музыка, 1984. С. 144 с.
35. Цуккерман В. А. Динамический принцип в музыкальной форме // Цуккерман В. А. Музыкально-теоретические очерки и этюды. М., Сов. композитор, 1970. С. 19–120.
36. Цуккерман В. А. О некоторых особых видах целостного анализа // Музыкально-теоретические очерки и этюды. М., Сов. композитор, 1970. С. 409–426.
37. Шелякин О. В. Музыкальное произведение как способ познания действительности : автореф. дис. ... канд. филол. наук. : спец. 09.00.13 «Философская антропология, философия культуры» Москва, 2011. 24 с.
38. Щербаков Ю. В. Музыкальное произведение в контексте теории жанра // *Альманах современной науки и образования. Тамбов: Грамота, 2015. № 11. С. 123–125.*

39. Шип С. В. Музыкальная речь и язык музыки (теоретическое исследование). Одесса, 2001. 296 с.
40. Шип С. В. Задум музичного твору в лінгвосеміотичному аспекті // Музична україністика: сучасний вимір : збірник наукових статей пам'яті композитора й музикознавця, доктора мистецтвознавства, проф. А. Мухи / ред.-упоряд. О. Кушнірук. Київ : ІМФЕ імені М. Т. Рильського, 2009. Вип. 3. С. 105–119.
41. Шип С. В. «Музыкальное произведение» как видовая категория и структурные свойства музыкального текста // Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського / ред. кол. О. С. Тимошенко, В. Г. Москаленко [та ін.] Київ, 2002. Випуск 20: Музичний твір: проблема розуміння. С. 13–22.
42. Шип С. Музична форма від звуку до стилю : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. К.: Заповіт, 1998. 368 с.
43. Шип С. В. Теория художественных стилей : учеб. пособ. Одесса : Науковець, 2008. 32 с.
44. Шип С. В. Что такое «музыкальное произведение»? // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 14: Теорія і методика мистецької освіти. 2015. Вип. 18. С. 8–13.
45. Якуб'як Я. Аналіз музичних творів (Музичні форми) : підруч. для вищих муз. навч. закл. Тернопіль : СМП «Астон», 1999. 208 с.
46. Якуб'як Я. Нотний текст твору: оцінка, аналіз, інтерпретація // Київське музикознавство. Текст музичного твору: практика і теорія : збірка статей. К., 2001. Вип.7. С. 27–36.
47. Якуб'як Я. Про сучасну українську музику // Музикознавство України : зб. наукових праць. К. : Спалах, 2000. Вип.1. С.190–200. Академія мистецтв України.
48. Якуб'як Я. Про українську музичну теорію першої третини ХХ століття // Науковий вісник НМА України ім. П. І. Чайковського : збірка статей. К., 2002. Вип.20 : Музичний твір: Проблеми розуміння. С. 71–79.

Викладач кандидат мистецтвознавства, доцент Палійчук І. С.